

FRANKFORT, den 10. Julij.

De Porte zegt verder in haar manifest, dat spoedig na het voorloopig schikken der zaken betrekkelijk Moldavie en Wallachije, van wege Rusland ditzoek werd gedaan om gevolmagtigden naar de grenzen te zenden, ten einde over het traktaat van Bucharest conferentien te houden. De Porte nam dezen voorslag aan. De gevolmagtigden werden afgezonden; doch in plaats van op de grenzen conferentien met hen te beginnen, lokte hen Rusland naar Ackerman, nadat vooraf was vastgesteld geworden, dat de palen van het traktaat van Bucharest niet zouden overschreden worden. Na eenige conferentien werden evenwel, in weerwil van dit be- ding, aan de Turksche gevolmagtigden twee geschriften ter hand gesteld, als grondslagen van eene overeenkomst, waarvan zij de bekrachtiging zouden hebben te bevorderen. De gevolmagtigden der hooge Porte deden te vergeefs opmerken, dat deze acten met de vroeger gegeven openingen strijdig waren: de Russische bleven de aanneming daarvan verlangen en weigerden verdere conferentien aan te gaan. Daar nu de Russische gevolmagtigden verklaarden, dat de opstand der Grieken eene binnenland- sche aangelegenheid was, waarmede Rusland zich niet zoude bemoeijen, eif deze verklaring als een onderpand van ware achting jegens de Porte en als een waarborg van toekomstigen vrede en vriendschap tusschen de beide hoven mogt beschouwd worden, zijn de Turksche gevolmagtigden tot dit traktaat toegetreden. Na de aankomst van den Russischen gezant *Rikhardi* te Konstantinopel, werden de meeste artikels van dit ver- drag geregeld en gesloten; en men hield zich onledig met achtereenvol- gende ook alle andere tot stand te brengen; toen de Grieksche aangele- genheid op nieuw ter hand kwam. Daar verscheen de tegen de Porte gerigte, onregtvaardige en buiten haar weten geslotene overeenkomst. Of- schopen de Russische gezant de tweede gevolmagtigde bij het verdrag van Ackerman was en de verklaring; van zich niet met Griekenland te zullen bemoeijen, opgenomen werd in een protocol, dat nog bestaat, ontkende hij thans evenwel deze plegtige verklaring. De wettige verontschuldigungen der Porte, om in de gedane voorstellen omtrent Griekenland te treden, wees hij op eenen hoogen toon af.

Middelerwijl viel de slag van Navarino voor, zonder voorbeeld in de geschiedenis; en nog brak de hooge Porte de vriendschapsbetrekking niet af. Uit achting voor de drie mogendheden, zocht zij de nog steeds in opstand zijnde vorden alle mogelijke gunsten te bewijzen, in plaats van de vijan- delijkheden aldaar voort te zetten. Maar de genoemde gezant nam ook inermede geen genoegen, en verliet zonder grond Konstantinopel. In weerwil van dit alles ligt de hooge Porte hare billijke reden tot klagen niet gelden; zij nam daaruit zelfs geene aanleiding om den oorsprong van den opstand op te sporen; zij maakte het zich veel meer ten pligt, jegens het Russische Hof, zoo wel uit hoofde der verdragen, als uit nabur- schap, de pligten van hoogachtling en opregte vriendschap zorgvuldig te betrachten. Dan Rusland sloeg hierop geen acht, hoe meer voorkomend de Porte handelde, des te meer vijandschap legde Rusland aan den dag. Natuurlijk moest de hooge Porte den muzelmannen deze blijken van vij- andelijke gezindheid bekend maken en daarbij hunnen ijver voor het Is- lamismus opwekken. — Het verwijs, dat het traktaat van Ackerman met bijvoegmerken gesloten zou zijn, is ongegrond. De weinig beteekenende zaken, die men in het bewuste manifest wil vinden, betreffen alleen het inwendig bestuur van de Porte. Ook dadelijk na het vertrek van den ge- zant, verklaarde de groot-vizier, in een officieel brief aan den Russi- schen eersten minister, dat de Porte niet van haar oude stelsel zou af- gaan; wanneer nu evenwel het manifest van de hooge Porte het Russi- sche hof nog aanleiding tot twijfeling of verdenking had kunnen geven, dan had hetzelfde bij de hooge Porte opheldering kunnen vragen, en alle argwaan had zeer gemakkelijk kunnen worden weggenomen. Dan, wel verre van dit in aanmerking te nemen en niettegenstaande de inlichtingen door de bevriende gezanten gegeven, nam Rusland dit manifest tot den voornaamsten grond van klagen. Het blijkt dus klaar, dat hetzelfde slechts dient om een voorwendsel te vinden. Wat nu de koopvaardij- schepen betreft; het is waar, door het voortzetten der onbillijke blokade ten aanzien van Morea, zag de hooge Porte zich genoodzaakt, het koren van die schepen in beslag te nemen, doch betaalde het ook aan de Rus- sische kooplieden tegen den loopenden prijs: dus hier bestaan mede geene redenen tot bezwaar. Wanneer men de onberekenbare nadeelen in aan- merking neemt, door de Porte geleden, ten gevolge van den Griekschen opstand, die door den steeds verleenden onderstand aan de rebellen is gerek geworden, alsmede het zware verlies, der Porte onder den sluijer der vriendschap bij Navarino toegebracht, dan zal men toestemmen, dat zij alle reden tot klagen had.

Het voorwendsel, dat de Porte het Persische Hof tegen Rusland zou hebben opgezet, is eene volstrekt valsche beschuldiging; steeds hare on- zijfigheid betrachtende, heeft zij zelfs de oorzaken van den oorlog tus- schen die twee hoven niet nagespoord. De krijgstoerusting van hare proha's op de grenzen was enkel een maatregel, dien iedere mogendheid neemt, wanneer twee naburige staten in oorlog zijn. De bescherming en het medelijden, welke Rusland, ten opzichte der ongelukkige inwoners van Moldavie en Wallachije voorwendt, hebben geen ander doel dan om der Porte moeilijkheden te berokkenen. De vroegere onderneming van den zoon van *Ypsilanti*, en de tegenwoordige vijandelijke inval der Russische troepen in die twee provincien, toonen, dat juist Rusland het ongeluk dezer provincien veroorzaakt. De Porte, bewust van de toebereidselen van Rusland, zond echter, om de ongelukkige inwoners te sparen, geene troepen derwaarts. Wanneer men nu in aanmerking neemt, dat Rusland steeds weigerde de billijke bezwaren van de Porte te erkennen, hoe hetzelfde de welgemeende daden van de Porte beantwoordde, en eindelijk welke gron- den hetzelfde aanvoert, om eenen onregtvaardigen oorlog te beginnen, dan zal niemand de hooge Porte kunnen verwijten, dat zij tot denzelfden heeft aanleiding gegeven.

— Volgens berichten uit Corfu van den 14. Junij, is een aanval, dien de Grieken den 31. Mei op Anaticolo gedaan hebben, mislukt. Kapitein *Has- tings* is bij die gelegenheid gekwetst en den 1. Junij te Zante aan zijne wonde overleden, welke niet tijdig genoeg kon verzorgd worden. De graaf van *Broglio*, die over een korps Philhellenen bevel voerde, is gesneuveld.

PARYS, den 10. Julij.

Volgens een officieel bericht, zal het Fransche garnizoen van Cadix eerlang naar Frankrijk terugkeeren.

— Sommige dagbladen hebben het gerucht verspreid, dat te Nimes ernstige onlusten heerschten. De afgevaardigden van het departement du Gard berigten thans, dat in de eerste dagen der vorige maand in die stad wel is waar troebels hebben plaats gehad; doch dat dezelve spoedig zijn gesluit en thans aldaar de volmaakte rust heerscht.

— Volgens berichten uit Lissabon van den 30. Junij, welke door buitengewone gelegenheid zijn ontvangen, heeft don *Miguel* dien dag een dekreet uitgevaardigd, hetwelk hij als Koning heeft geteekend. Hij verklaart daarin, zich volkomen te vereenigen met het besluit der drie stan- den, volgens hetwelk hij *Joannes VI.* op den troon van Portugal zal op- volgen. De cortes schijnen don *Miguel* uitgenoodigd te hebben, zich eene ~~koninklijke kroon~~ te keeren; hij heeft geantwoord, eerlang deze zaak in overweging te zullen nemen. — De ambassadeurs van Frankrijk, Eng- land, Rusland, Pruisen, Oostenrijk en de Nederlanden maakten zich gereed om Lissabon te verlaten. De nuntius van den Paus echter zal niet vertrekken, en de gezant van Spanje heeft te kennen gegeven, dat hij nog nadere orders moet afwachten.

ARNHEM, den 14. Julij.

In de Provincie Noord-Brabant zijn als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de heeren *P. J. Cuijpers* en jonkheer *J. C. G. van der Bruggen van Croij*.

In de Provincie Zeeland is op nieuw benoemd de heer *Boddaert*.

In de Provincie Luxemburg is de heer *Pescatore* benoemd, in plaats van den heer *Tinant*.

In de provincie Henegouwen zijn herkozen de heeren *du Chatel* en *de Bousies*.

— In een Russisch legerbericht uit Karassu, van den 25. Junij, wordt gemeld, dat van de troepen, welke verwacht worden om de operatiën voort te zetten, reeds eene afdeling jagers te paard is aangekomen. Het 7. korps infanterie, dat bij *Braila* gediend heeft, zal bij *Hirsowa* over den Donau gaan, om zich bij de hoofdmagt te voegen. Deze zal alsdan uit 6 divisien bestaan. Het 6. korps infanterie, onder den generaal *Roth*, zal mede bij *Hirsowa* over den Donau trekken om *Silistria* te gaan bele- geren. — Zijne Keizerlijke Hoogheid de grootvorst *Michael* heeft voor de verovering van *Braila* de orde van *St. George* 2. klasse ontvangen, en de veldmaarschalk graaf *Wittgenstein* de orde van *St. Andreas* in brillanten.

Van den 15. Julij.

Gisteren namiddag arriveerde alhier met een talrijk gevolg de graaf *de Brooke* en *de Werwick*, pair van Engeland; na een nacht verblijf in het logement *den Arend*, zettede Zijne Excellentien de reis verder voort over *Munster* naar *Hanover*.

Mengelwerk.

EEN WOORD OVER DE TE HOOG ZEGEL-, REGISTRATIE- EN GRIFFIE-KOSTEN IN DE JUDICIELE CIVIELE RECHTSVORDERING.

Het is eene moeilijke, ja, schier menschelijke krachten te boven gaande zaak, om een matig goed stelsel van belastingen uit te denken, vooral, wanneer de staatsbehoefte groot zijn. Alle belastingen zijn uit haren aard bezwarend, maar zij hebben niet alle dezelfde bezwaren, zijn niet alle even drukkende, even nadeelig. Men heeft er ook, die onregtvaardig zijn en tegen het doel van den staat, om welken in stand te kunnen houden zij worden geheven, lijnrecht te strijden. Onder deze regtvaardige en tegen het staatsdoel strijdige belastingen meenen wij te mogen rang- schikken de zegel-, registratie- en griffie-regten, zoodanig als die thans bij ons bestaan, namelijk zoo uitermate hoog en menigvuldig wordende ge- heven, dat de burgers liever moeten verkiezen hun welgegrond regt niet te doen gelden, dan zich aan het gevaar bloot te stellen, van, indien zij in hunne regtsvordering moeten onderdoen, misschien vijf ja tienmaal de waarde dier regtsvordering aan den lande te moeten betalen. Ondertusschen is het hoofdoel van den burgerstaat de handhaving van regt en regts- veiligheid. Het staats-bestuur verbiedt den burger zich zelve *via facti* regt te verschaffen en wijst hem een middel aan, dat hij zal moeten be- zigen, om regt te verkrijgen; maar dat middel wordt zoo kostbaar ge- maakt, dat hij er geen gebruik van kan maken en liever zijn regt laat varen. Wat baten ons voortreffelijke burgerlijke wetten en die op de regtsvordering. — Wat kostbare regterlijke collegien, als de toegang tot die collegien den burgeren onmogelijk wordt gemaakt? *« Quel contraste! quelle in consequence! le législateur, dans l'établissement des lois, pro- tège également tous les intérêts; il veut que tous les droits soient res- pectés, que toutes les propriétés soient sacrées; il couvre de la même égide la chaumière du pauvre et le palais du riche; il institue des juges, il leur donne une grande dignité, pour en faire des arbitres plus impartiaux entre toutes les conditions sociales; il ouvre indis- tinctement à tous le sanctuaire de la justice, et, par cette égalité de- vant la loi, il donne aux plus faibles une consolation et une sauve- garde contre les inégalités nécessaires de rang et de fortune. Eh bien, ce même législateur, dans l'établissement des impôts et pour obtenir une méprisable somme d'argent, contredit son plan, dément ces pro- messes, rend les tribunaux inaccessibles à ceux qui ne peuvent pas payer le droit d'entrée, et sanctionne un odieux privilège en faveur de l'opulence contre la faiblesse et la pauvreté. »* Zoo oordeelde, over dit middel van belasting *JEREMIE BENTHAM, Appendice II, sur les taxes judiciaires* pag. 408. *Traité des preuves judiciaires; ouvrage extrait des manuscrits de M. JEREMIE BENTHAM, par ET. DUMONT, Pa- ris 1823, Tome II.*

Ja maar, zegt men, die belasting is hoogst regtvaardig en heeft eene zeer nuttige strekking; zij drukt op hen, die hunne medeburgers *temere* in regten betrekken; zij drukt alleen op hen, die in hunne zaak onder- doen en dus eene onregtvaardige zaak verdedigen; het is eene *poena te- mere litigantium*. Dit is eene belagchelike stelling, zoodra slechts dit eene punt zeker is, dat men het hoogste regt kan hebben, en toch om deze of gene omstandigheid in zijne zaak moet onderdoen. Dat er nu eene menigte zulke omstandigheden kunnen zijn, is maar al te zeker. Bovendien is het eene belasting, die hoogst onregelmatig en ongelijk drukt. Een *millionair* kan eene regtsvordering doen van eenige duizenden tegen

eenen anderen *millionair*, de arme daglooner een nietsbeduidend sommele vorderen van eenen even armen winkelier, en het kan plaats hebben, dat de eerste rechtsvordering weinig of niets meer, ja minder behoeft te kosten dan de laatste.

Het gedingvoeren is van zelve, wegens het verschuldigde salaris aan procureurs en deurwaarders, reeds zoo kostbaar, dat men er niet ligt, dan in den hoogsten nood, toe overgaat, en dan nog kan men zijne zaak verliezen, al heeft men het hoogste recht, en daardoor niet alleen zijn recht missen, maar nog daarenboven verplicht zijn, dikwijls eene verbazende som aan den lande te moeten betalen. En zoo dan stapelt zich ongeluk op ongeluk, en de voorbeelden zijn ontelbaar, dat hierdoor huisgezinnen geheel in den grond zijn geboord en diep in ellende gedompeld, terwijl de Staat hare schatkist vult en bij al de ellende van zijne burgers uitmuntend welvaart, indien dit welvaren mag genoemd worden. Waarom beveelt men niet, dat ook de recept-briefjes der geneesheeren op zegel moeten worden geschreven en geregistreerd, daar toch de geheele wereld slechts schijnt geschapen te zijn om te worden in- en overgeschreven in een registratie- of hypotheek-boek. Niemand zoude dit niet voor onmenscheijk houden, ondertusschen is de zaak bijkans dezelfde; in het eene geval poogt men zijne gezondheid te herkrigen, in het andere zijn verloren of bedreigd wordend recht te handhaven.

Men zegge niet, dat, indien men een gegrond recht heeft, men het veilig kan laten gelden, daar toch de kosten van het proces vallen op de onderdoende partij. Ik vraag, is dit altijd vooruit te zien, kan men hiern, zoo om andere redenen als ook om de onbekwaamheid zijns regters niet grovelijk worden bedrogen? Verliest men dan, stel maar eens door onkunde van den regter, zijn proces, dan kan men nog daarenboven, misschien tienmaal de waarde daarvan aan den lande betalen. Waarvoor? omdat men het geluk heeft mogen hebben, van door 's lands onkundigen regter zijn recht te hebben verloren. — Wie zal zich hieraan willen blootstellen? Ik roep hier alle mijne eerlijke ambtgenooten tot getuigen, of zij zich niet meermalen in de omstandigheden bevonden, van hen, die hunne hulp kwamen inroepen, die hulp te moeten weigeren, omdat zij zich, als mannen van eer en braafheid, verplicht rekenden, hunnen raadgever af te raden van zijn recht te doen gelden en zich daardoor bloot te stellen aan mogelijke groote verliezen? De dagelijksche ondervinding leert ons dan ook, dat de burgers liever hun recht opgeven, dan het langs den kostbaren weg van regten, dien zij moeten bejandelen, te gaan zoeken. De dagelijksche ondervinding leert ons, dat de *judiciële* praktijk van oogenblik tot oogenblik afgeemt, en wij moeten vreezen, dat, als deze staat van zaken blijft voortduren, onze regterlijke collegien, die eerlang, als het ware, een nieuw leven zullen beginnen, heerlijk moesten bloeien en rijkelijk vruchten dragen, binnen weinige jaren grootendeels nuttelooze inrigtingen zullen worden, ten minste niet dat nut zullen aanbrengen, dat zij, ingevolge hunne verheijene bestemming, konden en moesten aanbrengen, en hun half doelmatige bestaan zullen moeten voortslepen ten koste van eenige weinige ongelukkige burgers, die, misschien onvoorzigtig, of door gewetensloze praktijks verleid, zich op den kostbaren weg van regten hebben begeven of gedrongen waren, dien, tegen wil en dank, te bewandelen.

Maar die te hooge regten hebben nog eene andere zeer nadeelige strekking. Men kan de praktijks niet missen. Men moet zich aan hen overgeven, wil men zijn recht doen handhaven. Daar zich nu dagelijks een grooter getal lieden aan hen onttrekt, droogt de bron van hun bestaan op. Wat is nu hier het gevolg van? Dit, dat velen zich op die weinige lieden, die toch tot hen moeten komen, verhalen, dezen tot op het hemd toe nikleeden, waardoor dan de dienaren der gerechtigheid de eersten worden, die hun waardig ambt verloochenen. Een ambt, hoogst aanzienlijk uit zich zelve, wordt daardoor der algemeene verachting prijs gegeven, en zij, die hetzelfde als eerlijke lieden bekleeden, deelen in de algemeene verachting, die op velen te recht kleeft. — Wel nu, laten zij, die in hunne praktijk geen genoegzaam middel van bestaan meer vinden, hunne levenswijze vereenvoudigen; laten zij iets anders bij de hand nemen. Ja! antwoord ik, laat hen schoenlappers worden, of laten zij zich met hunne huisgezinnen onder de vleugelen der maatschappij van weldadigheid begeven. — Maar, zegt men, indien de advocatenstand zoo achteruit gaat, van waar komt het dan dat hun getal nog steeds aangroeit, dat zich nog zoo velen aan de beoefening der rechtsgeleerdheid toewijden? Ik vraag op mijne beurt, van waar komt het, dat de klagten over de baatzucht der praktijks steeds toenemen, dat vele eerlijke lieden onder hen de praktijk zoeken te verlaten en in posten te geraken, dat er zich vele jongelieden, die uitmuntend gestudeerd hebben, voor ontvangers- en andere posten, waartoe geene de minste regtskennis vereischt wordt, aanbieden? Van waar komt het, dat er zoo vele ledig loopen, na jaren op de akademie, ten koste van hun vermogen, hunnen geest met edele kundigheden te hebben gevoed, in de hoop van eenmaal een eerlijk en onafhankelijk bestaan, als vrucht van hunne vijft te zullen inoogsten? — Wij zien vooruit, dat onder deze omstandigheid de regtsstudie alhier geheel bedorven zal worden, als namelijk de vooruitzichten, van eenmaal te zullen inzamelen de vruchten van hetgeen men zaait, geheel verdwenen zijn. Men zal trachten, zoo spoedig mogelijk, op de akademie ter loops eenige kennis op te doen, doctor en advocaat worden, om deze betrekking zoo dra mogelijk te verlaten en te beproeven om in het een of ander regterlijk collegie nog een goed heenkomen te vinden, en zoo krijgt men dan ten slotte niet dan hoogst gebrekkige voorwerpen in zijne zoo kostbare provinciale hoven, arrondissements-regtbanken en kantons-geregten; want om hierin met de meeste vrucht werkzaam te kunnen zijn, moet men hebben lieden, die op de akademie grondig hebben gestudeerd, en, door het uitoefenen en zien uitoefenen van praktijk, geleerd hebben die gronden toe te passen. Doch men loopt niet alleen gevaar van onkundige, maar ook ondeugende voorwerpen in die collegien te zullen krijgen; collegien, op wier leden geen smetje van oneerlijkheid behoort te kleven. Maar genoeg! wat redekavelen wij over de vermoedelijke nadeelige gevolgen der tegenwoordige zoo verschrikkelijke zegel-, registratie- en griffie-regten? Het behoorde genoeg te zijn, dat dit middel van belasting onregtvaardig is en tegen het doel van den Staat strijdt, om hetzelfde ten minste door eenige verligting min onregtvaardig, min tegen het doel van den Staat strijdende te maken. Het gouvernement zelve erkent, dat dit recht in vele gevallen en voor velen al te drukkend is: van waar anders het toestaan van armrecht? Maar ach! hoe weinigen kunnen die vrijstelling erlangen, hoe velen worden, uit vrees voor weigering, perzucht en schaamte, teruggehouden, om dit te vragen?

Mogten dan kundige en achtbare advocaten, en zij, die in het staatsbestaan werkzaam zijn, zich de zaak aantrekken; het is eene regtvaardige zaak, en deze te verdedigen daarvan doen zij belijdenis. Mogten zij, zeg ik, met kracht van redenen en gepasten eerbied bij ons verlicht en wijs gouvernement, dat steeds gebreken wil verhelpen en het goede zoo veel mogelijk bevorderen, ten minste eenige verligting dier regten aanprijzen, bij gelegenheid, dat men bezig is de wetten en besluiten hieromtrent na te zien en met de nieuwe wetboeken in overeenstemming te brengen. Mogte men een ander middel van belasting, ter gedeeltelijke vervanging van dit, weten uit te denken; b. v. door de paarden van weelde boven het getal van twee gehouden wordende aan het dubbel — van

vier aan het driedubbelt recht te onderwerpen; door den gouden en zilveren waarborg te verhoogen; door die artikelen van consumtie, welke gemist kunnen worden, als, om iets te noemen, de sterke dranken en kostbare wijnen enz., te verhoogen. Konde dit een en ander, zonder een te groot nadeel voor de schatkist op te leveren, geschieden, het zoude voor de zedelijkheid der natie niet onvoordeelig zijn, en dit is toch ook een punt van het hoogste gewigt. Dat dan de rijke stedeling voor het recht en het genoegen, om met 4 of 6 paarden te rijden iets betaale; dat de welgestelde landman het recht koope, om het hoofd zijner dochteren met gouden oorijzers te sieren; dat de rijke man zijnen flesch *Champagne*-wijn en de armere daglooner zijn kroes genever wat duurder betaale, of de een en de ander zich hiervan onthoude, — maar dat dan toch de tempel der gerechtigheid voor beiden evenzeer en ten allen tijde opensta — de onbemiddelde man niet van den drempel worde geweerd, terwijl de rijke binnengaat, en deze voor eene dikwijls geringe som duizenden erlangt, terwijl de eerste, om een honderdste deel van die som te erlangen, het tiendubbele betaalt, en, wordt bij het slagtoffer van ongelukkig geslaagde pleidoojen, in den grond wordt bedorven en door het verliezen van zijn recht, maar nog veel meer door de verplichting om den Staat de vruchten van zijn ongeluk te doen plakken, met vrouw en kind tot den bedelstaf wordt gebracht.

CAUSARUM PATRONUS.

EENIGE WOORDEN OVER DE GEDACHTEN VAN JAN DE SCHREEUWER, OVER HET HOGER ONDERWYS;

Gedrukt te GRONINGEN, 1828.

Te wenschen was het, dat deze *Gedachten* niet waren ten papiere gebracht; ook dat het *geschrevene* niet was gedrukt, en verder dat er over dit *gedrukte* niet gesproken werd. Dit *geschreeuw* zoude in het laatste geval zeker spoedig vergeten zijn.

Nu wordt er algemeen verspreid, dat dit boekje door een *PROFESSOR* is geschreven is; waarschijnlijk alleen, om aan hetzelfde, zoo mogelijk, eenige belangstelling bij te zetten. Men voegt er zelfs bij, dat die *Professor* zulks bij het rondzenden van dit werkje aan zijne vrienden en bekenden gemeld heeft — ja! dat hij deze zoude hebben aangespoord om mede te *schreeuwen*, — dan... daar het *ONMOGELYK* is, dat een *Professor* dit een en ander zoude gedaan hebben, zoo wordt het noodig geoordeeld, om, voor de eere van dit aanzienlijk ambt, eenige *woorden* over deze *gedachten* mede te deelen.

Over den *vorm* zullen wij kort zijn, ten einde iets {breder uit den *inhoud* te kunnen redeeren.

Een *Professor* zal zich zeker nooit als een *JAN DE SCHREEUWER* voordoen, en zich zelve alzo noemen. Hij weet beter dan een ander, dat het *schreeuwen* in de geleerde wereld niets anders is als *zich belachelijk maken*; een ieder stop zijne ooren en niemand hoort naar zulk een *JANTJE*, al ware het ook, dat deze redenen aanvoerde, welke anders ter zake dienden.

Een *Professor* zal aan zich zelve ook zeker nooit zulk eene familie toeschrijven, als ons *JANTJE* hier van de zijne vermeldt. Wie zoude met zulk eenen troep iets te doen willen hebben, met name met zulke *neven* als die *PIETER VOORBARIG*, *NEBUCADNESAR VERVAAND*, *AREND NYDIG* en vooral niet met *DAVID SCHREEUWELYK*, of met zulke *vrienden*, als *PIETER WINDBULL* en *FURIOSUS HEETHOOFD*: — waarmede men verkeert, daarmede wordt men vereerd.

Een *Professor* weet ook, wat *ironie* is, en hij neemt liever eenen vossenstaart op, dan een rochestaart. *JANTJE* heeft eenen rochestaart opgevat, en reeds zijne eigene vingers baseerd.

Een *Professor* zoude ook bij zulk eene ironie, als deze, de heeren *QUINTILLIANUS* en *CICERO* te huis hebben gelaten; die mannen zouden zeker hierbij het hoofd schudden. Een *Professor* zoude ook vooraf weten, dat indien zij lachten, zulks niet *door*, maar *om* den schrijver of *schreeuwer* zoude zijn.

Dit zij genoeg over den *vorm*. Aangaande den *inhoud*, viel ons ten eerste in:

Dat een *Professor* zeker zoude geweten hebben, dat non *QUICHOT*, wanneer hij tegen de *tovenaars* en *reuzen* optrok, *kudden schapen* en *windmolens* voor zich had, en dat, indien hij zelf wilde *schreeuwen*, hij dan toch iets meer voor zich diende te hebben, dan de schimmen van zijn eigen brein.

En ware het, dat er iemand zich als geroepen wilde beschouwen, om zich over de, op zijn best, misschien mogelijke veranderingen, *vroeg* uit te laten, dit zoude voorzeker niemand minder voegen dan aan een *Professor*.

Alle *Professoren* aan de vaderlandsche hoogeschoolen, bij wien *Z. M.* met reden ondervinding vooronderstelt, zijn immers nietgenoodigd geweest, om aan de benoemde staats-commissie *berigt* en *inlichting* te geven over de opgegevene punten.

Alle *Professoren* weten, dat een vorst, die het goede wil, zeker nooit verstandiger en voorzigtiger, nooit meer open en loijaal heeft kunnen handelen, dan onze geëerbiedigde Koning in dezen doet, door alles, wat misschien tot wezenlijke verbetering der akademische inrigtingen kan dienen, te verzamelen, en alles, vóór dat *Z. M.* in dezen eenig besluit nam, aan het oordeel van wijzen en verstandigen te onderwerpen.

Elk *Professor* heeft alzoop zijne stem op *zijn*en *stoel* in de *senaatkamer* kunnen, ja *moeten*, uithbrengen, en welke *Professor*, die zich aldaar van zijnen pligt gekwetent heeft, zoude het hierbij niet willen laten berusten en van zich kunnen verkrijgen, om ongeroepen te *schreeuwen* gelijk een mager varken.

Een *Professor* zoude ook in zijne ambtsbetrekking weten, dat er voor als *nog* schijn of schaduw van vrees is, voor de invoering van al de *zotheid* en *grollen*, welke *JAN DE SCHREEUWER* van bladz. 13 tot 41 uitkraamt.

Een *Professor* zoude ook beseft hebben, dat, al ware er ook eenig gevaar voor het gevolg, hij ten minste nu klaagt en *schreeuwt*, vóór dat hij geslagen wordt en zeer zeker geheel nutteloos.

Een *Professor* zoude ten minste vooraf overwogen hebben, of hij ook hierdoor verbittering konde wekken bij menschen, die anders denken, dan hij wenscht; of hij de tegenstrevers niet op de toonen treedt, indien zij er zijn, en of zijne redenen ook strekken konden tot verhitting der jeugdige gemoederen van de studenten, die zich zoo ligtelijk voor het waar of vermeend belang van hunne getabbaarde meesters in de bres stellen.

Een *Professor* zoude zeker beseft hebben, dat hij, gedurende de raadplegingen van den Koning en der staats-commissie, den uitslag met geduld moest afwachten.

Een *Professor*.... dan wij hebben reeds genoeg aangevoerd, om te betoogen, dat het *ONMOGELYK* is, dat een *Professor* in dezen, ale een *JAN DE SCHREEUWER* zoude optreden, en dat een *Professor* dit boekje zoude geschreven hebben.

Het was mij eene aangename taak, zoo veel in mij was, den *Professor*, die nu op de tongen rijdt, van allen blaam gezuiverd te hebben; en ik hoop waarlijk, dat dit boekje spoedig zal vergeten worden.

Waarmond, 30 Junij 1828.

PIETER REDELYK.

Men heeft onlangs in het *Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad*, van Zaterdag 28 Junij 1828 No. 52, goedgevonden, eene aanmerking te maken, op de wijze, waarop, zoo wel de *Staats-Courant*, als het *Dagblad van 's Gravenhage*, gemeld hebben, de eventuels verlovings tusschen *Z. K. H. Prins GUSTAAF van ZWEDEN* en *H. K. H. Mevrouw de Prinsesse MARIANE der NEDERLANDEN*, welke op den 25. Junij, op het *Loo*, had plaats gehad, welke aanmerking in volgende bewoordingen is, gesteld:

„En zoo schrijft men de geschiedenis bij ons, en op die wijze verkrijgt de natie kennis van eene verbindtenis, waarvoor de toestemming der Staten-Generaal zal moeten gevraagd worden, bijaldien de intentie van *Z. K. H.* niet mogte zijn van Haar regt op de Kroon af te zien.“

Wat de steller dezer aanmerking met dezelve beoogd heeft, is niet wel te bepalen, maar gewis is het, dat die beide dagbladen eene daadzaken hebben gemeld, die op dien dag waarlijk heeft plaats gehad tusschen de Hooge belanghebbenden, in tegenwoordigheid alleen van de geheele Koninklijke Familie.

Het schijnt dus, dat de steller der aanmerking de wijze, waarop de natie kennis bekijmt van een eventueel gesloten contract, waarvan de vervulling geen plaats kan hebben, alvorens alle de voorwaarden, bij hetzelfde uitgedrukt, hun volbeslag kunnen hebben, niet goedkeurt, en in de meening verkeert, dat zoodanig eene overeenkomst de verbindtenis is, welke door eene der contracterende partijen niet aangegaan kan worden, voordat de toestemming der Staten-Generaal daartoe is gevraagd en bekomen.

Alvorens te wagen, om zop iets, op dien toon, het publiek voor te dragen, had de steller moeten bedacht zijn, dat hij van ter zijde *Z. M.* den Koning aan zijne lezereu voordroeg, als gestaan te hebben over eene verbindtenis, waartoe, ingevolge de grondwet, de toestemming van de Staten-Generaal bevorens vereischt werd, en dienvolgens, ingewikkeld als het ware, Hoogstdezelve beschouwd, als in dezen te voorbarig gehandeld en nog in acht genomen te hebben hetgeen de grondwet heeft bepaald, nóch beantwoord te hebben aan het steeds hetoonde belang, dat de natie heeft en stelt bij en in hetgeen de leden van het Koninklijk Huis betreft.

Dit alleen had hem behooren af te houden, om een voorwaardelijk contract voor te stellen als eene definitieve verbindtenis.

De grondwet bij art. 21 is duidelijk en klaar, omtrent de huwelijken der prinsessen van 's Konings Huis; het zegt:

„Eene prinses, buiten toestemming der Staten-Generaal, een huwelijk hebbende aangegaan, heeft geen regt tot de kroon.“

Het regt tot de Kroon verliest zich dus voor eene prinses van het Koninklijk Huis, wanneer zij buiten toestemming der Staten-Generaal een huwelijk aangegaan heeft, of in andere woorden, zij te gehouden de toestemming der Staten-Generaal te erlangen, voor het aangaan of voltrekken van hetzelfde, wil zij de regten op den troon niet verliezen.

Dan de Staten-Generaal behoeven niet gekend te worden, noch wordt huane toestemming vereischt tot hare verloving, noch omtrent de voorwaarden waarop de partijen, het huwelijk, in tijd en wijlen, voornemens zijn aan te gaan.

De toestemming der Staten-Generaal alleen benodigd zijnde tot het aangaan of voltrekken van het huwelijk, kan dus niet gevraagd worden vóór het tijdstip, dat alle de voorloopige en voorwaardelijke bepalingen zoodanig haar volle beslag hebben, dat het huwelijk kan voltrokken worden.

Nu is er tot hier toe nog niets gedaan, dan 't geen voorloopig en voorwaardelijk is, en dat dusnog zoude kunnen vervallen door omstandigheden.

Welke officiele kennisgeving valt er dan te doen, of welke zoude de wijze zijn, waarop van eene nog maar voorloopige belofte tot het aangaan van iets, dat nog van verschillende omstandigheden afhangt, om tot stand te komen, die kennisgeving zoude kunnen geschieden.

Er heeft dus nog geene verbindtenis, zoo als in de aanmerking gezegd wordt, plaats gehad.

Had de steller dit in het oog gehouden, dan zoude hij de reden hebben gevoeld, waarom deze voorwaardelijke verloving op geene andere wijze kenniselijk gemaakt zoude worden, dan door te melden wat er ten hove hadde plaats gehad, en hij zoude het niet vreemd gevonden hebben, dat de natie op die wijze eene voorloopige kennis verkreeg van eene voorgenomene verbindtenis, tot voltrekking van dewelke, in tijd en wijle, de toestemming van de Staten-Generaal bevorens moet gevraagd worden.

Hij zoude gevoeld hebben, dat, alvorens de toestemming der Staten-Generaal te kunnen vragen, alles zoodanig moet zeker staan, dat op het bekomen van die toestemming, hetzelfde dadelijk kan voltrokken worden, en hie weinig gracieus het voor *H. E. Mog.* zoude zijn, bij aldiu men, aan wien ook, eenige officiele kennis gaf, alvorens die aan *H. E. Mog.*, door het vragen der toestemming, officieel gegeven was.

Wij bevroeden niet, welke de wijze zoude kunnen zijn waarop de steller der aanmerking zoude willen, dat van die voorwaardelijke voorgenomene verbindtenis, de natie kennis hadde behooren te verkrijgen. In het zonde van de zijde van den steller welvoegelijker geweest zijn, bij het bepalen der gevogde wijze, die zijne wijze aangegeven te hebben, dan zijne lezereu, in den waan te brengen, dat er in dezen iets geschied was, tegen de grondwet aanlopende of tegen hetgeen waarop de natie zich had mogen verwachten.

Het komt ons in tegendeel voor, dat men, door het voorloopig ter kennis brengen aan de natie, dat er eene voorwaardelijke verloving, van een lid van het Koninklijk Huis, had plaats gehad, getoond heeft, voor dezelve geen geheim te willen maken van iets waarvan nog geene officiele kennis behoefde of konde gegeven worden.

Wij weten niet of hetgeen de beide genoemde dagbladen gemeld hebben, op hooge order daarin is gesteld. Maar bijaldien zulks zoo ware, zoude de natie daarin een nieuw bewijs moeten vinden van die gezinningen, welke de Koning haar bestendig toedraagt, en een blijk van Hoogstdezelfs verzekering van het oprechte deel, dat zij neemt in al wat tot vermeerdering van zijn personeel geluk of van eenig lid van zijn huis, kan bijdragen.

den 7. Julij 1828.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 13. Julij 1640 stierf *ALBERT van Oostenrijk*.
- Den 13. dito 1798 werd de Keizerin van Rusland, *ALEXANDRA THEODOROWNA*, weduwe van *ALEXANDER*, geboren.
- Den 14. dito 1566 had de eerste openbare prediking der onroomschen in *Holland* plaats.
- Den 21. dito 1798 werd Zijne Heiligheid *Pieter VI.* in de citadel van *Valentia* opgesloten.
- Den 25. dito 1099 werd de stad *Jeruzalem* door de Muzelmannen ingenomen.
- Den 15. dito 1540 kwam Keizer *KAREL V.*, wiens gemalin *IZABELLE VAN PORTUGAL*, te *Toledo* in het kraambad was overleden, na een zwars

beroerte te *Gené* gestild te hebben, in *Zeeiland*, waar hij de voornaamste steden bezag, en, van waar hij zich na liet vorderen eener bede van zesmaalhonderd duizend gulden, in welke bewilligd werd, naar *Utrecht* begaf.

Den 15. dito werd *MURAT* door *NAPOLEON* tot Koning van *Napels* verheven.

Den 15. dito 1815 gaf *BONAPARTE*, geene kans ziende om te land of ter zee te ontkomen, zich aan de Engelschen over, en ging aan boord van het Engelsche oorlogschip: *the Bellerophon*, onder bevel van den kapitein *MAYTLAND*, hetwelk hem naar *Engeland* voerde.

Getrouwd:

ANTONI BRANTS.

Op den Huize
WILDENBORCH,
den 11. Julij
1828.

en
CAROLINE SOPHIA STARING.

Heden is mijne geliefde Echtgenoot, *L. E. C. HENNING*, zeer voorspoedig van eenen welgeschapen zoon bevallen; strekkende deze tot kennisgeving aan onze kennissen en vrienden.

VIANEN,

N. v. NOËL.

den 11. Julij
1828.

Op heden ontvangen wij met het schip *de Kortenaar*, het voor ons zoo bedroevend bericht, dat onze Broeder, *GOSSEN GERARD DIBBETS*, 2de Luitenant bij *Zr. Ms.* troepen in de *Oost-Indien*, op den 19. Augustus 1827 in de *Banjoemaas* is overleden. Daar hij den jeugdigen leeftijd van slechts 20 jaren bereikt heeft, kan men nagaan hoe diep ons dit verlies op nieuw weder treft. Dienende deze tevens tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

ARNHEM,

den 8. Julij
1828.

G. J. DIBBETS.

A. B. W. DIBBETS.

B E K E N D M A K I N G.

De *BURGEMEESTER* van *WINTERSWYK* gezien hebbende, dat de ter dezer plaats gehouden wordende *SINT JACOBS-MARKT* in den *Zutphenschen Almanak* verkeerdelijk geplaatst is, als op den 17. dezer maand invallende; brengt ter algemeene kennis, dat deze markt als gewoonlijk staat gehouden te worden op den laatsten Donderdag voor *Sint Jacobz*, zijnde dit jaar den 24. der loopeade maanl Julij.

Winterswyk, den 9. Julij 1828.

H. WILLINCK, AZOON.

§ § § De ONTVANGER der *DOMEINEN* te *WAGENINGEN*, als daartoe door de *ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPY TER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSVLYT TE BRUSSEL*, geauthoriseerd, is voornemens op Dingsdag den 22. Julij 1828, des voormiddags om tien uren, ten huize van den Kastelein *G. VAN DER CRAATS*, te *Ede*, publiek te Verpachten: de *TIENDGEWASSEN* van den Oogst over dezen jare 1828, gelegen onder *Ede*, *Lunteren*, *Bennekom*, *Otterlo* en *Deelen*, en op Woensdag den 23. Julij 1828, des voormiddags om elf uren, ten huize van den Kastelein *L. MARKEE*, te *Wageningen*, die onder *Wageningen* en *Renkum* gelegen zijn.

§ § + De ONTVANGER der *DOMEINEN* van de *ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPY TER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSVLYT*, wonende te *TIEL*, zal op de onderstaande dagen publiek verkoopen, de *GROVE KOORNTIENDEN*, in het Ressort van deszelfs Kantoor gelegen, te weten:

Op Donderdag den 24. Julij aanstaande, des voormiddags ten negen ure te *Buren*, de *TIENDEN* van *Buren*, *Erichem*, *Asch*, *Achter den Haag*, *Beusichem*, *Zoelmond*, *Tricht* en *Buurmalsen*.

Op Vrijdag den 25. des voormiddags ten negen ure, te *Geldermalsen*, de *TIENDEN* van *Geldermalsen*, *Rumpt*, *Deil* en *Meteren*, en des namiddags ten vier ure te *Wadenoyen*, de *TIENDEN* van *Wadenoyen* en *Zennewijnen*.

Voorts op Zaterdag den 26. des voormiddags ten negen ure, te *Tuil*, de *TIENDEN* van *Opijnen*, *Nerijnen*, *Waardenburg*, *Tuil*, *Haafden* en *Hellow*, en laatstelijk des namiddags ten vier ure te *Varik*, de *TIENDEN* van *Varik* en *Heesselt*.

+ + + De Notaris *Mr. GERARD VAN ECK*, residentende te *Arnhem*, is voornemens om op Maandag den 21. Julij 1828 bij inzet en op Maandag den 4. Augustus daaraanvolgende bij toeslag, telkens des avonds ten zes ure, in het Logement het *Zwijnschoofd*, te *Arnhem*, ter instantie zijner Principalen, in het openbaar te veilen en te verkoopen, de navolgende binnen de stad *Arnhem* gelegene *ONROERENDE GOEDEREN*.

1. Een wel ter neering staande *HUIS* en *ERVE*, met *STAL* en daarin zijnde *GRUTMOLEN*, welke sedert vele jaren aldaar met goed succes is aan den gang gehouden, staande en gelegen in wijk *B. No. 80*, hebbende aan de eene zijde de nu afgebrokene Rijnpoort, en aan de andere zijde het *HUIS* en *ERVE* van mevrouw de weduwe *VAN OMMEREN*, dadelijk na de gunning te aanvaarden.
2. Een *HUIS*, *ERVE* en *STAL*, aan den Rijnpoortswal, wijk *B. No. 82*, tusschen de Erven van den meester Leidekker *OOSTENDORP* en het volgende perceel, te aanvaarden met primo November eerstkomende.
3. Twee *HUISJES* met derzelver *ERVEN*, eene *SCHUUR* of *STALLING* en een stukje *HOFGROND*, staande en gelegen aan den Rijnpoortswal, wijk *B. No. 83*, *84* en *85*, tusschen het voorafgaande tweede perceel en de Stadsbeek; mede op den 1. November te aanvaarden.
4. Twee *HUISJES* of *BRAKKEN*, met derzelver *ERVEN*, gelégen als voren, wijk *B. No. 104* en *105*, tusschen de Brakken van de Weduwe *HEYNE* en die van *TANNER*; te aanvaarden insgelijks met den 1. November.
5. Een *HUISJE* of *BRAK*, met daartoe behoorende *ERF*, gelegen als voren, wijk *B. No. 107*, tusschen de Brak van *TANNER* en het volgende 6. Perceel, insgelijks op den 1. November te aanvaarden.
6. Een *TRAPBRAK* of *HUISJE*, met *ONDERKEUKEN* of *KELDER* en daartoe behoo

